

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU
ZŠ LIBEREC, KAPLICKÉHO 384
Č.J.: ZŠKAP/0174/2013**

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA LIBEREC, KAPLICKÉHO 384,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Obsah

Identifikační údaje	3
Charakteristika školní družiny	3
Cíle vzdělávání	4
Délka vzdělávání.....	4
Časový plán vzdělávání	4
Rozvíjené kompetence	4
Materiální podmínky.....	6
Personální podmínky	6
Ekonomické podmínky	6
Podmínky pro zajištění bezpečného chodu školní družiny.....	6
Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání.....	7
Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.....	7
Výchovně vzdělávací činnost	7
Obsah a formy vzdělávání	8
Tematické okruhy	8

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Základní škola, Liberec, Kaplického 384, příspěvková organizace

Identifikační údaje

Základní škola, Liberec, Kaplického 384, příspěvková organizace

IZO školy: 102789070

Tel.: +420 485 134 626

E-mail: skola@zs-kaplickeho.cz

Ředitel školy: Mgr. Pavel Zeronik

Vedoucí školní družiny: Pavel Havlík

Platnost od: 1. 9. 2013

Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy, Liberec na adrese Kaplického 384, 463 12, Liberec 25 a odloučeného pracoviště na adrese Mařanova 650, 463 12, Liberec 25. Tvoří ji několik věkově smíšených oddělení. Do školní družiny mohou docházet i žáci dojíždějící, čekající na zájmové kroužky nebo odpolední vyučování. Jejich docházka je nepravidelná.

Na obědy docházejí žáci do školní jídelny.

Činnost školní družiny je zajišťována v pracovních dnech do 6,30 hodin do 17 hodin.

Zájmové vzdělávání ve školní družině žákům pomáhá utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence v souladu se školním vzdělávacím programem školy a poskytuje jim základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání a dovednosti.

Organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobujeme potřebám žáků a aktuální situaci, vždy reagujeme i na neplánované situace v družině. V ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového charakteru, které probíhají spíše individuální formou. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený.

Pobyt žáků ve školní družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, zásady stolování, sebeobslužné činnosti apod. Snažíme se, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a žáci je vykonávali automaticky.

Cíle vzdělávání

Ve školní družině usilujeme o naplňování těchto cílů:

- podporujeme osobní samostatnost a schopnost projevovat se jako samostatná osobnost
- seznamujeme žáky se základy hodnot, na nichž je založena naše společnost
- podporujeme tělesný rozvoj a zdraví, osobní spokojenost a pohodu žáků
- motivujeme žáky k dalšímu poznávání a učení
- vedeme žáky k smysluplnému využívání volného času
- učíme všestranné a účinné komunikaci, toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem
- učíme žáky chránit své zdraví, uvědomovat si význam životního stylu
- vedeme žáky k dodržování řádu školní družiny a ke správnému chápání svých povinností a práv
- umožňujeme žákům posilovat své sebevědomí na základě pochopení a poznání své vlastní osoby
- vedeme žáky k dokončení započaté práce a přiměřeně hodnotit své výkony

Délka vzdělávání

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku.

Časový plán vzdělávání

Strategie ŠVP školní družiny je konfigurována na období 5 let. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy fyzické a psychické zdatnosti. Pracujeme podle celoročního plánu ŠD (např. jaro, léto, podzim, zima, měsíční plány a týdenní projekty). Plán školní družiny zahrnuje průběžné činnosti i významné akce jako např. soutěže, společenské a sportovní akce, besedy, karneval, výstavy prací vzniklých ve ŠD apod.

Rozvíjené kompetence

Kompetence k učení:

- dokončí započatou práci
- umí zhodnotit své výkony
- klade si otázky a hledá odpovědi
- získané vědomosti dává do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění kolem sebe a problémů

- hledá řešení
- rozlišuje správná a chybná řešení
- nenechá se odradit neúspěchem a vytrvale pracuje na řešení problému

Kompetence komunikativní:

- naslouchá druhým
- souvislými větami formuluje své myšlenky
- vyjadřuje své pocity komunikačními prostředky verbálními i neverbálními
- rozvíjí slovní zásobu

Kompetence sociální a personální:

- je odpovědný za své chování
- je tolerantní k ostatním
- vnímá nespravedlnost a dokáže se proti ní postavit
- dokáže pomoci a sám požádat o pomoc
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- respektuje zájmy a názory jiných

Kompetence občanské:

- uvědomuje si svá práva a povinnosti
- dbá na své zdraví a bezpečí
- chová se odpovědně
- vnímá krásy přírody a pečuje o ni

Kompetence pracovní:

- umí si vybrat zájmovou činnost
- dokončí započatou práci
- dokáže se zapojit do kolektivu a spolupracovat
- rozvíjí skupinovou práci
- plánuje a organizuje různé činnosti
- používá bezpečně pomůcky
- respektuje a dodržuje předepsaná pravidla

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- využívá je při činnosti
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použije
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Materiální podmínky

Školní družina má vlastní účelově vybavenou místnost, která odpovídá potřebám žáků mladšího školního věku a umožňuje rozmanitou aktivitu, hry, zájmové činnosti a odpočinek. Je vybavena odpovídajícím nábytkem, stolními hrami a pomůckami. Část místnosti je pokryta kobercem a molitanovou matrací a žáci využívají tohoto prostoru ke hře se stavebnicemi, při odpočinkových činnostech a k rozhovorům v komunitním kruhu. Pro rukodělné a zájmové činnosti je místnost vybavena stoly a židlemi. Veškeré hračky, stavebnice, stolní hry apod. jsou umístěny tak, aby si je žáci mohli brát a ukládat samostatně. Školní družina využívá také tělocvičnu a školní zahradu.

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují vychovatelky a vychovatelé, asistentky (v případě přiznaného podpůrného opatření pro žáka). Spolupracují s třídními učiteli, seznamují se s výsledky vyšetření v PPP a jinými problémy, které mohou mít vliv na práci žáka ve školní družině. Vychovatelky a vychovatelé spolupracují též se všemi rodiči dětí.

Ekonomické podmínky

Výši úhrady za školní družinu určuje ředitel školy. Část těchto prostředků je využita pro nákup vybavení a obnovu interiéru prostor ŠD. Finanční náklady na kulturní a jiné akce hradí zákonní zástupci účastníka.

Podmínky pro zajištění bezpečného chodu školní družiny

- žáci jsou pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování ve školní družině, ale i mimo ni
- ŠD je vybavena lékárníčkou, jejíž obsah je pravidelně kontrolován a doplňován
- prostory a vybavení ŠD jsou v souladu s platnými hygienickými předpisy a bezpečnostními normami
- vhodný stravovací a pitný režim
- účastníci jsou vedeni ke správné osobní hygieně
- vhodná struktura aktivit s dostatkem relaxace dané režimem družiny a skladbou zaměstnání
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny
- klidné prostředí a příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- věková přiměřenost a motivující hodnocení v souladu s individuálními možnostmi žáků
- informovanost rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě

Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

- Školní družina je určena pro žáky 1. stupně ZŠ.
- Předávání informací rodičům, přihlašování a odhlašování žáků do ŠD zajišťují vychovatelé.
- Družina organizuje zájmové vzdělávání pro žáky řádně přihlášené k pravidelné docházce.
- O přijetí/zařazení žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy.
- Zákonný zástupce je povinen v rámci stanovených pravidel v daném termínu zaplatit poplatek ŠD.
- Odchod žáků z družiny se řídí požadavky rodičů, vymezenými na zápisním lístku. Aktuální změna nebo nepřítomnost je doložena písemnou formou.
- O ukončení vzdělávání ve ŠD smí požádat písemnou formou zákonný zástupce dítěte.
- Docházka je ukončena k poslednímu všednímu červnovému dni kalendářního roku - zákonný zástupce musí tedy v případě zájmu o pokračování docházky další školní rok opět vyplnit přihlášku – tím je zároveň zajištěna aktualizace údajů.
- Pobyt žáků a vzájemné předávání jsou organizačně zajištěny.
- Družina nezodpovídá za bezpečnost žáků v případě jeho samovolného odchodu bez písemného sdělení rodičů nebo vědomí vychovatelů.
- Z rozhodnutí ředitele školy je možné ukončit docházku žáka do ŠD, tedy žáka vyloučit.

Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Vychovatelé ŠD úzce spolupracují se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Jsou seznámeni se závěry odborného vyšetření žáka v poradenských zařízeních. Při vzdělávání těchto žáků probíhá intenzivní spolupráce také s rodiči. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

Výchovně vzdělávací činnost

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze kterých si vychovatelka vybírá podněty pro vlastní práci tak, aby byl dostatek prostoru k tvořivé práci. Je důležité práci přizpůsobovat konkrétním žákům a upravovat ji souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností a s jejich aktuálními zájmy. Program je tvořen podle podmínek školy a je určen žákům 1. – 5. ročníku základní školy.

Obsah a formy vzdělávání

Činnost a výchovné působení školní družiny vychází z požadavků pedagogiky volného času. Důraz je kladen především na dobrovolnost a pestrost aktivit. Samostatná činnost školní družiny je realizována formou pravidelných, průběžných i příležitostných činností.

Činnost a obsah vzdělávání vychází z oblasti RVP pro základní vzdělávání kapitoly *Člověk a jeho svět*, která je rozdělena do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme

– žáci poznávají nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve třídě, ve škole, v obci a společnosti.

2. Lidé kolem nás

– žáci si osvojují zásady vhodného chování a jednání s lidmi, poznávají význam a podstatu pojmu tolerance, empatie a vzájemná úcta, seznamují se základními právy a povinnostmi.

3. Lidé a čas

– žáci se učí budovat správný režim dne a učí se jeho dodržování, sestavování a naplňování režimu ve školní družině, pěstují úctu k času druhých, učí se využívat svůj čas, využívají smysluplné volnočasové aktivity

4. Rozmanitost přírody

– žáci se seznamují s proměnlivostí a rozmanitostí živé i neživé přírody

5. Člověk a jeho zdraví

– žáci se učí poznat sami sebe, získávají ponaučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o odpovědnosti za své zdraví

Tematické okruhy

Tematický okruh	Formulace činnosti	Poznámky
Místo, kde žijeme	Vyprávíme si o škole, školní družině. Seznamujeme se s novými žáky. Osvojujeme si komunikaci s dospělým a kamarádem. Kreslíme a malujeme zážitky z prázdnin. Poznáváme okolí školy, pravidla chování na komunikacích. Vyprávíme o významu slova domov, vlastní zážitky. Čteme pohádky a pověsti z našeho kraje. Kreslíme tematickou kresbu. Poznáváme důležitá a významná místa našeho města.	Kolektivní a seznamující hry Vycházky Četba a vyprávění

Lidé kolem nás	Pomocí kolektivních her (míčové, stolní, společenské) vytváříme dobré vztahy mezi kamarády, učíme se vzájemné pomoci a rozvíjíme schopnost empatie. Seznamujeme se se základy společenského chování – zdravení, úcta ke starším, stolování. Povídáme si o rodině, o zvyklostech – Vánoce, Velikonoce, Den matek. Vyrábíme dárky k významným dnům. Zpíváme koledy a písně k danému tématu. Povídáme si o povinnostech a základních právech dítěte. Spolupracujeme při praktických činnostech. Tolerujeme odlišnosti spolužáků. Na modelových situacích vytváříme návyky při styku s neznámými lidmi – správné řešení situací.	Řád školní družiny Hry sociální, komunikační Kolektivní práce, koláž
Lidé a čas	Rozlišujeme povinnosti a zábavu. Vyprávíme si o zásadách denního režimu. Besedujeme nad významnými událostmi v rodině – narozeniny, rodinné oslavy ... Besedujeme nad lidovými tradicemi a zvyky. Dodržujeme režim dne a pravidelné střídání činností ve školní družině. Poznáváme historické budovy v našem městě.	Vánoční šikulka, Velikonoce Vycházky do města a blízkého okolí
Rozmanitost přírody	Rozvíjíme vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou. Pečujeme o pokojové květiny. Sbíráme přírodniny, vyrábíme různé předměty. Učíme se básničky s přírodní tematikou. Kreslíme a malujeme zážitky z vycházek. Poznáváme zvířata a ovoce, zeleninu, stromy. Při vycházkách uplatňujeme pravidla chování v přírodě. Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá životnímu prostředí.	Vycházka Tematická kresba, modelování

Člověk a jeho zdraví	Dbáme na dodržování základních hygienických návyků. Besedujeme o zdravém životním stylu, nemocech, prevenci chorob. Zvyšujeme tělesnou zdatnost. Poznáváme sami sebe. Učíme se ošetřovat drobná poranění. Sestavujeme jídelníček, respektujeme zásady zdravé výživy. Zařazujeme do aktivit školní družiny relaxační chvílky, tělovýchovné chvílky, pohybové hry a dostatek pobytu a her na školní zahradě. Předvádíme si, jak se chováme na ulici, v dopravním prostředku apod., abychom předešli úrazům. Velkou pozornost věnujeme výchově chodce a cyklisty a v neposlední řadě též pohybu na in-line bruslích.	Míčové a závodivé hry Situační hry
----------------------	--	--

.....

ředitel školy

Mgr. Pavel Zeronik

.....

razítko školy